

Aan Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
en Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Van D&B

nota Ondertekening Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer
2024-2028

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000198576

Datum

28 maart 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

OCW, J&V, SZW, VWS, BZ,
I&W

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De huidige Bestjoersôfspraak Fryske Taal en Kultuer (BFTK) 2019-2023 liep oorspronkelijk tot 2023. Het streven was om de nieuwe BFTK 2024-2028 voor het eind van 2023 te ondertekenen, maar de uitwerking kost meer tijd. Met deze nota wordt u het voorstel voor de nieuwe BFTK 2024-2028 voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U gaat akkoord met de BFTK 2024-2028. Ondertekening vindt plaats op 8 april 2024 in Sneek. Na ondertekening zal de BFTK met begeleidende brief verzonden worden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Kern

In de Wet gebruik Friese taal staat opgenomen dat het Rijk en de provincie Fryslân een gezamenlijke verantwoordelijkheid en zorgplicht hebben voor de Friese taal en cultuur. Ter uitwerking van deze gezamenlijke verantwoordelijkheid maken Rijk en Provincie periodiek bestuursafspraken, de Bestjoersôfspraak Fryske Taal en Kultuer. BZK heeft hierin, als dossierhouder van de minderheidstalen, een coördinerende rol. Inhoudelijk zijn departementen verantwoordelijk voor hun eigen dossiers.

Mede op verzoek van de kamer hebben Rijk en provincie in deze bestuursafspraken de ambitie verhoogd. Hierbij zijn vijf prioriteiten aangewezen: (1) zichtbaarheid van het Fries in de openbare ruimte, (2) digitalisering van het Fries, (3) Fries in het onderwijs en in onderzoek, (4) taaloverdracht tussen generaties en (5) decentraal taalbeleid. Afspraken op BZK beleidsterrein staan opgenomen in hoofdstuk 1, 3.2 en 8.

In de Bestuursafspraken doet u de volgende nieuwe toezeggingen op BZK beleidsterrein:

- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen voor meertaligheidscöördinatoren in gemeenten in de provincie Fryslân (zie toelichting voor financieel overzicht).
- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen voor het uitwerken van de langetermijndoelstellingen voor het Fries.
- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen voor de Afûk
- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen voor DINGtiid
- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen voor de Bachelor Fries.

- U gaat akkoord met het vrijmaken van middelen ter ondersteuning van de uitvoering van de Wet Gebruik Friese Taal (WGFT).
- U gaat akkoord met een verkenning naar de mogelijkheden om het gebruik van het Fries in de rijksvertaalrichtlijnen verder te concretiseren.
- U gaat akkoord met het organiseren van een periodiek bestuurlijk overleg over de voortgang van de BFTK. Dit overleg moet minimaal eenmaal per jaar plaatsvinden.

Onze referentie
2024-0000198576

Datum
28 maart 2024

In aanvulling hierop worden in de BFTK de onderstaande nieuwe toezeggingen gedaan op beleidsterrein van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

- Afgesproken wordt dat daar waar ontwikkelingen op het gebied van digitale toepassingen en kunstmatige intelligentie betrekking hebben op het Nederlands, ook het Fries in ogenschouw wordt genomen. Om dit te stimuleren zal er eens per kwartaal een afspraak plaatsvinden op ambtelijk niveau tussen Rijk en Provincie over digitale ontwikkeling en ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie i.r.t. taal.
- U gaat akkoord met een verkenning naar de mogelijkheid om de talen van het Koninkrijk (waaronder het Fries) op te nemen op het paspoort en/of de Nederlandse identiteitskaart. DO is bereid om deze verkenning uit te voeren. Dit is ook reeds met CZW en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) afgestemd.

Bestaande afspraken op BZK beleidsterrein uit de BFTK 2019-2023 worden gecontinueerd.

Toelichting

Proces

- Over het programma rondom de ondertekening wordt u apart geïnformeerd.
- Na ondertekening wordt de BFTK naar de kamer verzonden met begeleidende brief (zie bijlage).
- DINGtiid heeft een advies geschreven n.a.v. de conceptteksten van de BFTK. Deze zal zo snel mogelijk na de verzending van de BFTK aan de Kamer worden nagezonden met een gezamenlijke reactie vanuit Rijk en provincie.
- De Tweede Kamer wordt halverwege de looptijd van de bestuursafpraak Friese taal en cultuur (2026) door middel van een tussenrapportage geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de afspraken.
- De Bestuursafspraken worden ondertekend door u en door de minister van OCW mede namens:
  - o de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs
  - o de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
  - o de minister voor Rechtsbescherming
  - o de minister van Buitenlandse Zaken
  - o de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
  - o de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
  - o de minister van Infrastructuur en Waterstaat
  - o de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Politieke context

De volgende moties voor BZK worden met deze Bestuursafpraak afgedaan:

- motie 36200 VII nr. 135: het ambitieniveau verhogen en de Kamer informeren over de visie op de toekomst van de Friese taal en de inzet in de onderhandelingen met de provincie Fryslân.
- motie 36200 VII nr.131: digitale innovaties om Friese spraak naar tekst, en tekst naar spraak te bespoedigen.
- motie 36410 VII nr.96: in de nieuwe bestuursafpraak Friese taal en cultuur concrete maatregelen opnemen voor een gelijkwaardige positie van het Fries in de openbare ruimte.
- motie 36410 VII nr.97: de instandhouding van Afûk.
- motie 36410 VII nr.100: bijdragen aan het aanstellen van een meertaligheidscoördinator in iedere gemeente in het Friese taalgebied.
- motie 36410 VII nr.103: in beeld brengen wat nodig is voor een gelijkwaardige positie voor de Friese taal en cultuur in Fryslân.

Onze referentie
2024-0000198576

Datum
28 maart 2024

Financiële/juridische overwegingen

Rijksbreed worden de volgende middelen vrijgemaakt gedurende de BFTK 2024-2028:

Dep.	Onderwerp	BFTK 2023 - 2028	Looptijd
BZK	Bachelor Frysk	110.000	per jaar voor 10 jaar
BZK	DINGtiid	92.000	Per jaar voor 5 jaar
BZK	Ondersteuning uitvoering Wet Gebruik Friese Taal	150.000	Per jaar voor 5 jaar
BZK	Uitwerking langetermijnplanning	50.000	Per jaar voor 5 jaar
BZK	Meertaligheidscoördinatoren	1.700.000	Eenmalig
BZK	Afûk	1.000.000	Eenmalig
OCW	Bachelor Frysk	340.000	Structureel
OCW	Optimaliseren Fries primair- en voortgezet onderwijs	1.400.000	Structureel
OCW	Practoraat	500.000	per jaar voor 5 jaar
OCW	Aanpassen lesmateriaal nieuwe kerndoelen	200.000	Eenmalig
OCW	Minor Friese journalistiek	125.000	Verspreid over 5 jaar
OCW	Regeling cultuursector	350.000	per jaar voor 5 jaar
VWS	Fries in de zorg	60.000	per jaar voor 5 jaar

Communicatie

Er wordt een persbericht voorbereid. Bij de ondertekening van de bestuursafspraken op 8 april zal pers aanwezig zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Onze referentie

2024-0000198576

Datum

28 maart 2024

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028	
2	Begeleidende brief Tweede Kamer der Staten-Generaal	
3	Bijlage I: Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028 (samenvatting)	